

Tiede- ja kulttuuriministeri Antti Kurvisen tervehdys

Hyvä juhlaväki,

Edistysellinen tiedeliitto perustettiin Jyväskylässä 1972. Tarkoituksiksi ilmoitettiin ”korkea-koulu- ja tiedepolitiikan edistäminen kriittisellä, uudistavalla ja hajakeskittäväällä tavalla.” Se on loistava, edistysellinen tavoite. Sopii tiedeministerin ohjenuoraksi nytkin.

Liitto perustettiin läpipolitisoituneeseen aikaan. Yhteiskunta muuttui vauhdilla, suunnasta käytiin kiivasta vääntöä myös akateemisessa maailmassa. Alkiolaisilla arvoilla varustetut tiedemaailman jäsenet halusivat osallistua keskusteluun. Liitto tarjosi alustan.

Liitto tarjosi myös kasvualustan tuleville vaikuttajille. Yksi heistä oli liiton nuori toiminnanjohtaja *Mauri Pekkarinen*, joka hoiti virkaa v. 1973 aikana. Jos toimintaansa hakee eväitä Edistysellisen tiedeliiton toiminta-ajatuksesta sekä Mauri Pekkarisen työtehosta, ovat inspiraation lähteet kunnossa.

Hyvät kuulijat,

Nykyisin edistysellinen tiedeliitto tunnetaan ennen kaikkea vuosittain järjestettävistä ”Edistuksen päivistä” sekä neljä kertaa vuodessa ilmestyvästä arvostetusta ”Tiedepolitiikka” -lehdestä.

Retoriikan ystävänä arvostan järjestön nimeä. Se katsoo eteenpäin ja henkii itsetuntoa. Jos tämä järjestö on ”edistysellinen”, mitä muut ovat? Samaten olen aina arvostanut ”Edistuksen

Päiviä”. Tapahtuman nimi tulee mieleeni, kun televisiosta tai postiluukusta tulee ”Hullujen päivien” mainos.

Ehkäpä maailma olisi parempi paikka, jos Hullujen päivien tarjonnan sijaan keskustelimme lisää Edistuksen päivien tarjonnasta. Erikoistarjousten sijaan on nyt hyvä pohtia paitsi Edistysellistä tiedeliittoa, myös tiedettä ja korkeakoulutusta sekä näiden roolia ja suuntaa Suomessa.

Arvoisa yleisö,

Tiedeministerinä olen ottanut tehtäväkseni puhua tieteen merkityksestä.

Tiede tuotti koronarokotteen, mutta nosteessa on tieteen väheksyminen, rokotevastaisuus ja Suomen akatemian rahoittaman tutkimuksen kritiikki.

Tieteen vapautta ja arvoa kyseenalaistetaan, tutkijoita maalitetaan. Galileon perässä oli inkvisitio, nyt tutkijoita jahdataan sosiaalisessa mediassa.

Tiedettä pitää puolustaa. Samalla puolustamme sivistystä, terveyttä, taloutta, henkistä kasvua ja ihmiskunnan edistystä.

Tutkitun tiedon, ja siihen pohjautuvan koulutuksen, arvostaminen on perinteinen suomalainen arvo, jota meidän pitää yhdessä puolustaa. Korona on vain esimerkki yllättävistä haasteista, joihin parasta varautumista on vahva tutkimus ja korkea osaaminen.

Arvoisa seminaariväki,

Tieteen ja korkeakoulutuksen suunnasta on yhä keskusteltava. Sekin on tieteen arvostusta. Voiko huippuluokan tutkimusta ja koulutusta tarjota myös Suomen eri maakunnissa? Uskon näin, siksi korkeakoulupolitiikan uusi suunta.

Parlamentaarinen TKI-työryhmä antoi viime joulukuussa ehdotukset tutkimus- ja kehittämisrahoituksen nostamiseksi. Erinomainen asia.

Peräänkuulutan yhteiskunnallista keskustelua siitä, mihin eurot tulisi suunnata niin, että ne palvelevat parhaiten paitsi Suomen taloudellista menestystä, myös henkistä menestystä, tasa-arvoa ja tasapainoista kehitystä.

Tieteen sisältöön ei pidä poliitikkojen puuttua. Sen sijaan iso yhteiskunnallinen kysymys on, mihin eurojamme investoimme, ja millaista kehitystä näillä investoinneilla tavoittelemme. Mikä on tieteen ja Suomen suunta?

Tiedettä ei pidä alentaa vain koneeksi, johon rahaa tänään työntämällä saadaan enemmän

rahaa ulos huomenna. Pöhinää ja startupeja toki tarvitaan. Ihmiset tarvitsevat työtä ja hyvinvointi-Suomi rahoituksensa.

Tilaa pitää kuitenkin olla myös henkisille ja sivistyksellisille arvoille.

Perustutkimusta, filosofiaa ja ihmistieteitä ei saa unohtaa. Ne ovat yhteiskunnallisen kehityksen ja edistyksen peruskiviä.

Summauksena voin todeta, että 50 vuotta sitten asetettu tavoite, *”korkeakoulu- ja tiedepolitiikan edistäminen kriittisellä, uudistavalla ja hajakeskitävällä tavalla,”* on nyt erittäin ajankohtainen.

Haluankin paitsi onnitella 50-vuotiasta edistyksestä tiedeliittoa, myös kannustaa sitä vauhdittamaan tiedepoliittista keskustelua myös tulevina vuosikymmeninä.

Antoisaa juhlaseminaaria teille kaikille. ■

Puheenvuoro Edistyksellisen tiedeliiton juhlaseminaarissa Suomen tiede- ja korkeakoulupolitiikan suunta 10.2.2022.